

# Ο ΑΠΕΞΗΡΑΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ \*

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΑΜΠΟΥ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

*"Ενθα θύουσι τὸν μόσχον τὸν αἰτεντὸν ἵνα παρηγυρίσῃ τὴν ἐπάροδον  
φρονίμου υἱοῦ.*

Τῇ 18 Μαΐου 1859 ὁ κ. Ρενάλτος πρῶτον μὲν καθηγητὴς τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας, νῦν δὲ κτηματίας ἐν Φονταίνεβλῶ καὶ δημοτικὸς σύμβουλος τῆς χαριέσσου καύτης πολίχνης, ἐκόμισεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον μόνος τῶν τῆν ἐπιστολὴν ταύτην.

«Πρὸς τὸν Κύριον Λέοντα Ρενάλτον πολιτικὸν μηχανικὸν  
εἰς Βερολίνον. Πρωσία.

*Ἄγαπητόν μοι τέκνον.*

«Ἀ! καλαὶ εἰδήσεις τὰς ὁποίας μᾶς ἔστειλες ἐκ Πετροπόλεως μᾶς ἐνέπλησαν χαρῆς μεγάλης· ἡ καυμένη ἡ μήτηρ σου ἦτο ἀσθενὴς ἀπὸ τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ δὲν σοὶ το ἔγραψα φοβούμενος μὴ ἀνησυχίῃς αὐτοῦ μακράν. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἤμην ὀλίγον ἀδύνατος. Ὑπῆρχε καὶ μία ἀκόμη ψυχὴ (εὐρέ, ἂν ἤμπορῃς, τὸ ὄνομά της), ἡ ὁποία ἐτήκετο διότι δὲν σ' ἔβλεπε. Ἀλλὰ θάρσει, Λέον μου, διότι ἀφ' αὐτοῦ ὠρίσθη σχεδὸν ἡ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου σου ὁλονὲν ἀναγεννώμεθα. Ἀρχίζομεν νὰ πιστεύομεν ὅτι τὰ μεταλλεῖα τῶν Οὐραλίων δὲν θὰ φάγουν ἐκείνον τοῦ ὁποίου ἀγαπητότερον ἄλλον δὲν ἔχομεν ἐν τῷ κόσμῳ. Δεδοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἀφ' οὗ τὴν περιουσίαν τὴν ὁποίαν ἀπέκτησας ἐντίμως καὶ ταχέως δὲν τὴν ἐπλήρως διὰ τῆς ζωῆς σου, οὔτε διὰ τῆς υἱότητος σου, ἂν ἀληθεύῃ ὅτι ἐπάχυνες εἰς τὴν ἔρημον, ὡς μᾶς βεβαίως. Θάξωθώμεν λοιπὸν πρὶν ἀποθάνωμεν νὰ ἐναγκαλισθώμεν τὸν υἱὸν μας! Τόσον χειρότερα διὰ σὲ εἶναι δὲν ἐτελείωσας αὐτοῦ κάτω ὅλας σου τὰς ὑποθέσεις· διότι εἴμεθα τρεῖς οἱ ὁποιοὶ ὠμώσαμεν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃς πλέον αὐτοῦ. Καὶ δὲν θὰ δυσκολευθῇς νὰ μας ὑπακούῃς, διότι θὰ εἶσαι ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν εὐτυχής. Ταύτην τοῦλάχιστον τὴν γνώμην ἔχει ἡ Κλημεντίνα . . . ἐλησμόνησα ὅτι ὑπεσχέθην νὰ μὴ εἴπω τὸ ὄνομά της! Ὁ κύριος Βοννιδέτος ὁ ἐξαιρετικὸς γείτων μας ἐφρόντισεν ἔχει μόνον νὰ τοποθετήσῃ ἐπωφελῶς τὰ κεφάλαιά σου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς του συνέταξε συγκινητικώτατον ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον μόνον τὴν ὑπογραφήν σου περιμένει. Καὶ ὁ ἀξιάλογος δήμαρχός

\* Οὕτως ἐνομίσσαμεν καλὸν νὰ μεταγράψωμεν ἐλληνιστὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς εὐφραστάτης καύτης μυθιστορίας τοῦ γνωστοῦ Edmond About ἔχουσαν οὕτως: L'homme à l'oreille cassée.

μας παρήγγειλεν εἰς Παρισίους νέον μασχαλιστήρα καὶ κατ' αὐτὰς τὸν περιμένει νὰ σοὶ τὸν προσφέρῃ δῶρον. Ἡ κατοικία σου ἡ ποῖα μετ' ὀλίγον θὰ γείνη κατοικία σὰς εἶνε ἀνάλογος τῆς σημερινῆς καταστάσεώς σου. Θὰ κατοικήσης. . . . Ἀλλ' ἡ οἰκία μας τόσον ἥλλαξε πρὸ τριῶν ἐτῶν, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ σοὶ τὴν περιγράψω καὶ νὰ μ' ἐννοήσης. Ὁ κ. Ὠδρέτης ὁ ἀρχιτέκτων τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπαύλεως διηύθυνε τὰς ἐργασίας. Ἡθέλησε καὶ καλὰ νὰ μοι κατασκευάσῃ χημεῖον ἄξιον τοῦ Θεόδωρου καὶ τοῦ Δεσπρῆς. Μάτην ἀντέστην λέγων ὅτι δὲν ἤμην πλέον ἱκανὸς εἰς τίποτε, ἀφ' οὗ τὸ διαβόητον Περὶ συμπεκνώσεως τῶν ἀερίων υπόμνημά μου μένει ἀκόμη εἰς τὸ Δ' κεφάλαιον. Ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ ἡ μήτηρ σου ἦτο συνενωμένη μετὸν γεροκατεργάρον αὐτὸν φίλον ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη των καὶ οὕτω πως ἰδρύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ μας Ναὸς εἰς τὴν Ἐπιστήμην. Εἶνε σωστὸν ἐργαστήριον μάγου ὡς γραφικώτατα τὸ ὀνομάζει ἡ κυρά Γοθῶ σου. Τίποτε δὲν τοῦ λείπει ἔχει καὶ ἀπιομηχανὴν τεσσάρων ἑκπῶν. Καὶ τί νὰ τὴν κάμω ἐγώ; ἀλλοίμονον! Ἀλλ' ὅμως συλλογίζομαι ὅτι ἐλ' αὐτὰ τὰ ἐξέδω δὲν θὰ πάγουν τοῦ κακοῦ, διότι σὺ βεβαίως δὲν θὰ ἀναπαυθῇς εἰς τὰς δάφνας σου. Ὡ, καὶ ἂν εἶχα τὴν περιουσίαν σου ὅτε ἤμην εἰς τὴν ἡλικίαν σου! Θάφιέρονα τὰς ἡμέρας μου εἰς τὴν καθαρὰν ἐπιστήμην, ἀντὶ νὰ χάσω τὸν καλλίτερον καιρὸν μου διδάσκων τὰ ἄθλια ἐκείνα παιδάκια, τὰ ποῖα τόσον ἐφρόντιζον νὰ ὠφελῶνται ἀπὸ τὸ μάθημά μου, ὥστε τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος εὕρισκον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναγινώσκουν μυθιστορήματα. Ὡς οὖν θὰ ἤμην φιλόδοξος! Θὰ ἐπιθέμουν νὰ συνδέσω τὸ ὄνομά μου μετὰ τῆς ἀνακαλύψεως γενικοῦ τινος νόμου ἢ τοῦλάχιστον μετὰ τῆς κατασκευῆς ὠφελιμωτάτου τινὸς ὀργάνου. Ἀλλὰ τώρα πλέον εἶνε ἄργά, διότι οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξησθένησαν καὶ ὁ ἐγκέφαλός μου δὲν θέλει νὰ ἐργασθῇ. Τώρα ἦλθεν ἡ σειρά σου, φίλε μου! Ἀκόμη δὲν εἶσαι εἰκοσιεῖς ἐτῶν, τὰ μεταλλεῖα τοῦ Οὐράλ σ' ἔδωκαν τὰ μέγα νὰ ζήσης ἐν ἀνέσει, δὲν ἔχεις πλέον ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇς διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, ἰδοὺ ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ ἐργασθῇς διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τοῦτο ἐπιθυμεῖ ζωηρότατα καὶ ἐλπίζει ὁ γηραιὸς πατήρ σου ὁ ἀγαπῶν σε καὶ περιμένων σε ἀνοικταῖς ἀγκάλαις.

### »Ι. Ρενάλτος.

»Υ. Γ. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μου ἡ ἐπιστολή μου θὰ φθάσῃ εἰς Βερολίνον δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ σοῦ. Θὰ ἔμαθες ἤδη ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς 7 Ἰσταμένου τὸν θάνατον τοῦ περιφανοῦς Οὐμβόλδου. Θὰ πενθήσῃ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀνθρωπότης. Πολλὰκις ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ γράψω πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον ἄνδρα, καὶ κατεδέχθη νὰ μου γράψῃ ἅπαξ, καὶ τὴν ἐπιστολήν του τὴν φυλάττω ὡς ἱερὸν κειμήλιον. Πολὺ δὲ θὰ εὐχαριστηθῶ, ἐὰν δυνηθῇς νὰ μ' ἀγοράσῃς τίποτε ἀνήκον εἰς αὐτὸν, εἴτε χειρόγραφον αὐτόγραφον, εἴτε τεμάχιόν τι ἐκ τῶν συλλογῶν τοῦ νὰ το ἔχω εἰς ἀνάμνησιν».

Ἐνα μῆνι μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν ὁ πολυπόθητος υἱός. Ὁ κύριος Ρενάλτος καὶ ἡ γυνὴ του ἦλθον εἰς προὔπαντησίν του εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ τοῖς ἐφάνη μέγας εὐτραφής καὶ εὐμορφώτερος κατὰ πάντα. Ἀληθῶς δ' εἰπεῖν ὁ Λέων Ρενάλτος δὲν ἦτο μὲν νέος ἐξόχου κάλλους, ἀλλ' ὅμως εἶχεν ὄψιν εὐπρεπῆ καὶ συμπαθῆ. Ἦτο μετρίου ἀναστήματος, ξανθὸς καὶ, ὡς κοινῶς λέγομεν, παχουλὸς καὶ καλοκαρμώμενος. Οἱ μεγάλοι γλαυκοὶ ὀφθαλμοί του, ἡ γλυκεῖα φωνή του καὶ ἡ μετὰξιώδης γενειὰς του κατεδείκνυν ἀνθρώπον λεπτοῦς μάλλον ἢ εὐρώστου φύσεως, ὁ τράχηλός του λευκώτατος, στρογγύλος καὶ σχεδὸν γυναικεῖος διεφώνει διαφορεάντως πρὸς τὸ ἡλιοκκῆς πρόσωπόν του.



Οἱ ὁδόντες τοῦ ἦσαν μικροὶ καὶ κομποὶ εἰσέχοντες ὀλίγον καὶ οὐδόλως ὀξεῖς. Ὅτε δ' ἐξέβαλε τὰς χειρίδας, τοῦ ἀπεκκλύφθησαν δύο μικρὰ τετράγωνοι χεῖρες ἱκανῶς ἰσχυραὶ καὶ ἀπαλαὶ οὔτε θερμαὶ οὔτε ψυχραὶ οὔτε ξηραὶ, οὔτε ὑγραὶ, ἀλλ' εὐάρεστοι τὴν ἀφὴν καὶ ἀκριβέστατα ἐπιμελελημέναι. Τοιοῦτον δὲ ὄντα οἱ γονεῖς δὲν θά τον ἀντήλασσαν οὐδὲ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Βελθεδέρε. Τὸν κατησπάσθησαν δὲ καταβαρύνοντες αὐτὸν διὰ μυρίων ἐρωτήσεων, εἰς ἃς ἐκεῖνος ἐλησμόνει νᾶποκρίνηται. Γηραιοὶ τινες φίλοι οἰκογενεϊακοί, ἱατροί, ἀρχιτέκτων καὶ συμβολαιογράφος προσῆλθον εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου μετὰ τῶν εὐδαίμωνων γονέων. Ἐκαστος δὲ τούτων κατὰ σειράν τὸν κατησπάσθη ἐρωτῶν αὐτὸν περὶ τῆς ὑγείας του, καὶ περὶ τοῦ ταξιδίου του ἐὰν ἦτο εὐάρεστον. Ἐκεῖνος δὲ ἤκροατο μεθ' ὑπομονῆς καὶ πως μετὰ χαρᾶς τὴν τετριμένην ταύτην μελωδίαν, ἥς αἱ μὲν λέξεις δὲν ἐσήμαινόν τι μέγα, ἀλλ' ἡ μουσικὴ ἔφθανε μέχρι τῆς καρδίας του, διότι καὶ ἐκ τῆς καρδίας προήρχετο.

Τέταρτον ὅλον ὥρας παρήλθε καὶ ἐκεῖνοι ἦσαν ἔτι ἐν τῷ σταθμῷ. Ἡ ἀμαξοτοχία συρρίζουσα ἐπανελάβε τὸν δρόμον τῆς καὶ τὰ λεωφορεῖα τῶν διαφόρων ξενοδοχείων ὤρμησαν καλπάζοντα πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν εἰς τὴν πόλιν, ὁ δὲ ἥλιος τοῦ Ἰουνίου δὲν ἔπαιε φωτίζων τὸν εὐδαίμονα ἐκεῖνον ὄμιλον τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' αἶφνης ἡ κυρία Πενάλλτου ἀνεφώνησεν ὅτι ὁ τάλας νέος θάπέθνησκε τῆς πείνης καὶ ὅτι ἦτο μεγάλη ὠμότης ἡ ἐπὶ τρυφύτην ὥραν ἀναβολὴ τοῦ γεύματός του. Μάτην ἐκεῖνος διαμαρτύρετο λέγων ὅτι ἐγευματίσεν ἐν Παισιόις καὶ ὅτι ἡ χαρὰ του ἦτο πολὺ μεγαλειτέρα τῆς πείνης. Πᾶσα ἡ συνοδεία εἰσώρμησεν εἰς δύο μισθωτὰς ἀμάξας καὶ ἐκάθησαν ὁ μὲν υἱὸς παρὰ τὴν μητέρα, ὁ δὲ πατήρ ἀπέναντι, μὴ δυνάμενος νᾶ χορτάσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του θεώμενος τὸν φίλτατον υἱόν. Τὰς ἀμάξας ἠκολούθει φορτηγὸν ἀμάξιον φέρον τὰ κιβώτια τῶν ἐνδυμάτων, καὶ ἄλλα τινὰ κιβώτια μακρὰ καὶ τετράγωνα καὶ πάσας τὰς ὁδοπορικὰς ἀποσκευάς. Ἐκτὲ δὲ τὴν εἰσόδον τῆς πόλεως οἱ ἀμαξηλάται ἐκρατάλισαν τὰς μάλιστα των καὶ τὸν εὐφρόσυτον τοῦτον θόρυβον, ἀκούσαντες οἱ παροικοῦντες, ἐξῆλθον εἰς τὰς θύρας τῶν δρομαῖοι, καὶ οὕτω πως ἐνεψυχώθησαν ὀλίγον αἱ ἡσυχαὶ ὁδοί. Ἡ κυρία Πενάλλτου περιέφερε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ βλέμματά της ἐπιζητοῦσα μάρτυρας τοῦ θριάμβου τῆς καὶ χαιρετίζουσα μετ' ἐγκαρδίου φιλίας ἀνθρώπους μόλις γνωρίμους. Πλεῖσται δὲ μητέρες τὴν ἐχαιρέτησαν, χωρὶς νᾶ τὴν γνωρίζωσι· διότι οὐδεμία μήτηρ βλέπει μετ' ἀδιαφορίας τοιαύτην εὐτυχίαν, πλὴν δὲ τούτου ἡ οἰκογένεια Πενάλλτου ἠγαπάτο παρὰ πάντων. Καὶ οἱ γείτονες δὲ προσερχόμενοι ἔλεγον μετὰ χαρᾶς ἀνευ φθόνου·

«Εἶνε ὁ υἱὸς τοῦ Πενάλλτου, ὅστις εἰργάσθη τρία ἔτη εἰς τὰ μεταλλεῖα τῆς Ρωσίας, καὶ ἔρχεται τώρα νᾶ μαρκασθῇ τὴν περιουσίαν του μετὰ τῶν γηραιῶν γονέων του!»

Ὁ Λέων διέκρινεν ὡς αὐτὸς γνώριμά τινος πρόσωπον, ἀλλ' οὐχὶ πάντως

οὗς ἤρχετο νᾶ ἰδῆ. Διὸ ἐκλινεν εἰς τὸ οὗς τῆς μητρὸς του καὶ τὴν ἠρώτησε λέγων· «Καὶ ἡ Κλημεντίνη;» Τοσοῦτον δὲ σιγᾷ εἶπε τὴν ἐρώτησιν ταύτην, καὶ τοσοῦτο πλησίον, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ρενάλτος δὲν ἠδυνήθη νᾶ διακρίνῃ ἂν ἦτο λέξις ἢ ἀσπασμός. Ἡ μήτηρ ἐμειδίσατο φιλοστόργως καὶ ἀπεκρίθη μίαν μόνην λέξιν· «Ὑπομονή!», ὡς ἂν ἡ ὑπομονὴ εἴνε ἀρετὴ κοινοτάτη εἰς τοὺς ἐρῶντας!

Ἡ πύλη τῆς οἰκίας ἦτο ἀναπεπταμένη, ἡ δὲ γηρὶα Γοθὼ ἵστατο ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, ἀνατείνουσα πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς βραχίονας καὶ κλαίοντα ὡς μωρόν, διότι εἶχε γνωρίσει τὸν Λέοντα βρέφος· δι' ὃ ἀφειδῶς διημερίφθησαν ἐγκάρδιοι περιπτύξεις ἐπὶ τῆς κατωτάτης βαθμίδος τῆς κλίμακος μετὰ τῆς καλῆς καγκοῦθης θεραπείας καὶ τοῦ νεαροῦ κυρίου της. Οἱ φίλοι τοῦ κ. Ρενάλτου ὑπὸ περισκέψεως καὶ εὐλαβείας κινούμενοι ἤτοιμάζοντο νᾶπέλθωσιν· ἀλλὰ μάταιαι αἱ προσπάθειαι των, διότι τοῖς ἀπέδειξαν σαφέστατα ὅτι ἡ τραπέζα ἦτο ἐστρωμένη καὶ ἡ θέσις των τοὺς ἀνέμενε. Ὅτε δὲ ἡ συνοδεία εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσάν πᾶσα πλὴν τῆς ἀρχαίου Κλημεντίνης, αἱ μεγάλοι γλυπταὶ θρονίδες ἔτεινον τοὺς βραχίονάς των πρὸς τὸν ἐλθόντα υἱόν· τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας παλαιὸν κάτοπτρον μετὰ χαρᾶς ἔσπευσε νᾶντανκιάσῃ τὴν μορφήν του, ὁ κρυπτάλλινος πολυέλχιος σκιρτήσας ἐκωδώνισεν ἐλαφρῶς καὶ οἱ ἐπὶ τινος τραπέζιου παρτεταγμένοι γύψινοι μανδραρίνοι ἔνευσαν τὴν κεφαλήν εἰς σημεῖον ὑποδοχῆς τὸ ὡς εὖ παρέστης μονονουχὶ ἐπιφωνοῦντες, ὡς ἂν ἦταν οἱ ἐφέστιοι θεοὶ τῆς οἰκογενείας Ρενάλτου. Καὶ τότε οἱ ἀσπασμοὶ καὶ τὰ δάκρυα ἐπανεληφθήσαν βροχηδόν· ἀλλὰ διατί ὅμως; οὐδεὶς ἠδύνετο νᾶ εἴπῃ· ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ σκηνὴ αὕτη ὠμοιάζε πρὸς δευτέραν ἀφίξιν.

«Κοπιάστε» ἀνεφώνησεν ἡ Γοθὼ.

Ἡ κυρία Ρενάλτου ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ υἱοῦ της, παρθεκίνοντα οὕτω πῶς πάντας τοὺς περὶ ἐθιμοτυπίας νόμους, καὶ οὐδὲ καὶ αἰτήσασα συγγνώμην παρὰ τῶν παρόντων ἀξιοσεβέστων φίλων. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας ἤτησε συγγνώμην, ὅτε εἰς τὸ τέκνον της πρῶτον παρέθηκε τὸν ζωμόν πρὸ τῶν προσκεκλημένων. Ὁ Λέων οὐδὲν ἔλεγε καὶ εὐλόγως, διότι πάντες οἱ συνδυαζόμενοι ἦσαν τοιοῦτοι, ὥστε μετὰ χαρᾶς θὰ προετίμων νᾶ χύσωσι μᾶλλον τὸν ζωμόν των εἰς τὸ στῆθος του, ἢ νᾶ τον ἐγγίσωσιν εἰς τὰ χεῖλη των πρὸ ἐκείνου.

«Μητέρα» ἀνεφώνησεν ὁ Λέων ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὸ κοιλιάριον, «πρώτην φορὰν μετὰ τρία ἔτη τρώγω σήμερον καλὸν ζωμόν!»

Καὶ ἡ μὲν δέσποινα ἠρυθρίασεν ὑπὸ χαρᾶς, ἡ δὲ Γοθὼ ἔθρυκε καὶ αὕτη ὑπὸ χαρᾶς σκευδὸς τι διότι ἀμφότεραι διανοήθησαν ὅτι τὸ παιδίον, ἐπαινέσας τὸν ζωμόν, ἠθέλησε νᾶ κολακεύσῃ τὴν φιλαυτίαν των· ἀλλ' ὅμως ὁ Λέων ἔλεγεν ἀλήθειαν· διότι δύο τινὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εὕρισκε εὐκόλως ἔξω τῆς οἰκογενείας του, πρῶτον μὲν καλὸν ζωμόν καὶ δεύτερον ἀγάπην ἀφιλοκερδῆ. Δὲν ἐπιχειρῶ ἐνταῦθα νᾶπαριθμήσω πιστῶς τὰ παρατεθέντα φαγητὰ, φεβούμενος μὴ κινήσω τὴν ὄρεξιν τῶν ἀγνωστών μου καὶ γείνω αἰτία νᾶ



πρόσωπον, ὃ μὴ γένοιτο, δυσπεφίαν αἰ πλείστοι τῶν λεπτοφύων μου ἀνγνωστῶν. Πλὴν δὲ τούτου καὶ ὁ κατάλογος οὐκ παρτείνεται μέχρι τέλους τοῦ βιβλίου, καὶ οὐδεμίαν καὶ σελὶς θὰ μ' ὑπελείπετο νὰ γράψω τὴν θαυμασταὴν ἱστορίαν τοῦ Φουγά. Διὰ τοῦτο ἐπανέρχομαι εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ εὐρίσκω τοὺς φίλους καθημένους καὶ πίνοντας τὸν καφέ.

Ὁ Λέων μόλις ἔπινε τὸ ἥμισυ τοῦ καφέ του, οὐχὶ διότι ἦτο ἱσως πάρα πολὺ θερμὸς ἢ ψυχρὸς ἢ γλυκύς, μὴ πρὸς Θεοῦ ὑποπτεύσῃτε τοιοῦτόν τι. Οὐδὲν βεβαίως θὰ τον ἐκώλυε τοῦ νὰ πῇ καὶ τὴν τελευταίαν σταγόναν, εἴαν μὴ αἰφνης ἀντῇχει μέχρι τῶν μυχίων τῆς καρδίης του ὁ κρότος τοῦ ῥόπτρου τῆς πύλης. Ἡ παρελθούσα στιγμή τῷ ἐφάνη ἀτελεύτητος, καὶ ὄντως κατὰ τὰς περιηγήσεις του οὐδέποτε εἶδε στιγμήν τόσον μακράν. Ἀλλὰ τέλος ἐπεφάνη ἡ Κλημεντίναν μετὰ τῆς ἀγάμου ἐτι καλῆς καγαθῆς θείας της, κυρίας Βεργινίας Σαρπούγκου, ἥτις προηγεῖτο ὀλίγον τῆς ἀνεψίας της. Καὶ οἱ μανδραρίνοι οἱ ἐπὶ τοῦ τραπέζιου παρτεταγμένοι μειδιῶντες ἤκουσαν τὸν κρότον τριῶν φιλημάτων.

Ἀλλὰ διατί τριῶν; Ὁ ἐπιπόλαιος ἀνγνωστής ὁ διατεινόμενος, ὅτι μαντεύει τὰ πάντα πρὶν ἢ εἶναι γραφῶσι, εὔρε, νομίζω, πιθανήν τινα ἐξήγησιν τοῦ τριπλοῦ κρότου, τὴν δεῖ οὐ βεβαίως ὁ Λέων ἦτο εἰς ἄκραν αἰδήμων, ὥστε ἀπαξ μόνον οὐκ ἐτόλμησε νὰ φιλήσῃ τὴν καλὴν καγαθὴν κυρίαν Σαρπούγκου· ἀλλ' ὅτε ἔμως εἶδεν ἀντικρὺ του τὴν Κλημεντίναν, τὴν μέλλουσαν γυναῖκά του ἐδιπλασίασε τὴν δόσιν, ἄριστα ποιήσας». Ἀλλὰ, κύριε, ἐγὼ σὲ λέγω ὅτι ἡ κρίσις σας αὕτη εἶνε παράτολμος, διότι τὸ μὲν πρῶτον φίλημα ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Λέοντος ἐπὶ τῆς παρειᾶς τῆς κυρίας Σαρπούγκου, τὸ δεύτερον δὲ ἀπὸ τῶν χειλέων τῆς κυρίας Σαρπούγκου ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς παρειᾶς τοῦ Λέοντος, ὁ δὲ τρίτος κρότος τοῦ φιλήματος ἦτο ἀπλῶς τυχαία καὶ ἀπρόοπτος ἀποτυχία καταπλήξασα τὰ μέγιστα τὰς δύο νεαρὰς καρδίας. Ἀκούσατε δὲ πῶς ἐγένετο τὸ πρᾶγμα. Ὁ Λέων ἀγαπῶν κατ' ὑπερβολὴν τὴν μνηστὴν του, ὥρμησε πρὸς αὐτὴν ὡς τυφλός, ἀδιὰφορὸν μὲν εἶναι θὰ φιλήσῃ τὴν δεξιάν ἢ τὴν ἀριστεράν παρειάν της, ἀλλ' ἀπόφασιν ὅμως ἔχων νὰ μὴ ἀντιβῇ περαιτέρω τὴν ἡδονήν, ἣν ἀπὸ τοῦ ἔκρος τοῦ 1856 διακκῶς προσεδέχετο. Καὶ ἡ Κλημεντίναν δὲ σὺδόλως ἐπρόκει νὰ πακρούσῃ τὸ φίλημα, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ κολλήσῃ τὰ εὐμορφα ῥόδινα χεῖλη της ἐπὶ τῆς παρειᾶς τοῦ Λέοντος εἴτε τῆς δεξιᾶς εἴτε τῆς ἀριστερᾶς ἀδιάφορον. Ἡ ὁρμὴ δὲ τῶν νέων ἐγένετο αἰτία νὰ μὴ λάβῃ μήτε ἡ παρειὰ τοῦ Λέοντος μήτε ἡ τῆς Κλημεντίνης τὴν εἰς αὐτὰς προωρισμένην προσφοράν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ οἱ μανδραρίνοι ἐν ᾧ προσεδόκων νὰκούσωσι δύο φιλήματα, ἤκουσαν μόνον ἓν, ὡς εἶδομεν ἄνωτέρω. Καὶ ὁ μὲν Λέων ἐταράχθη, ἡ δὲ Κλημεντίναν κατεκοκλίνησε, καὶ οἱ δύο δὲ ὠπισθοχώρησαν ἐν βῆμα θεωροῦντες τὰ ῥοδοειδῆ σχήματα τοῦ τάπητος, ἅτινα ἔκτοτε ἐνοχράχθησαν διὰ παντός ἐν τῇ μνήμῃ των.

Ὁ Λέων ἐνόμιζε τὴν Κλημεντίαν ὡς τὴν εὐμορφοτάτην παῖδων τῶν γυναικῶν. Τὴν ἠγάπα ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη καὶ ἐν μέρει χάριν αὐτῆς εἶχε μεταβῆ εἰς Ῥωσίαν. Τῷ 1856 ἦτο μικρότερα ἢ ὥστε νὰ ὑπανδρευθῇ, καὶ πλουσιώτερα ἢ ὥστε ἀπλοῦς μηχανικὸς 2400 δραχμῶν νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν ζητήσῃ γυναικα. Ὁ Λέων ὡς ἀληθὲς μαθηματικὸς ὑπέβαλεν εἰς ἑαυτὸν τὸ πρόβλημα τόδε: «Δοθέντος ὅτι ὑπάρχει νεάνης ἡλικίας  $15 \frac{1}{2}$  ἐτῶν, πλουσία ἔχουσα εἰσόδημα 8000 φράγκων καὶ κινδυνεύουσα νὰ κληρονομήσῃ τὴν ἑγαμον κυρίαν Σαρπούκου, ὃ ἐστὶ περιουσίαν 200,000 φράγκων, ζητεῖται νὰ σχηματισθῇ περιουσία ἴση τοῦλάχιστον πρὸς τὴν τῆς νεάνιδος, ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν αὕτη θὰ ἔλθῃ μὲν εἰς ἡλικίαν τινά, χωρὶς ὁμῶς καὶ νὰ καταντήσῃ γεροντοκόρη». Καὶ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου εὔρεν ὁ Λέων ἐν τοῖς χαλκωρυχείοις τῶν Οὐραλίων ὀρέων. Τρία ὅλα ἔτη ἐπέστελλεν ἐμμέσως εἰς τὴν ἀγαπητὴν τῆς καρδίας του. Τὰ πρὸς τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του γράμματα εἴλεπε πάντοτε καὶ ἡ κυρία Σαρπούκου καὶ δὲν τὰ ἔκρυπτε τὴν Κλημεντίαν. Ἐνίοτε δὲ τ' ἀνεγίνωσκον γεγωνυῖα τῇ φωνῇ ἐν οἰκογενειακῇ ὁμιλίῃ, καὶ οὐδέποτε ὁ κ. Ῥενάλτος ἠναγκάσθη νὰ παραλίπῃ φράσιν τινά, διότι ὁ Λέων οὐδέποτε ἔγραφέ τι, ὅπερ νὰ μὴ δύνηται νὰκούσῃ νεαρὰ κόρη. Ἡ θεία καὶ ἡ ἀνεψία οὐδεμίαν ἄλλην εἶχον διασκεδάσιν. Ἐζῶν μόναι ἐν τινὶ οἰκίσκῳ κατὰ τὸ ἄκρον περικαλλεστάτου κήπου, καὶ ἐδέχοντο ἐπισκέψεις μόνον γηραιῶν τινῶν φίλων. Ὡστε ἡ Κλημεντίνα ὀλίγας ἀφορμὰς εἶχεν ἵνα ἐπαίρηται ἐπὶ τῷ ὅτι διεφύλαττε τὴν καρδίαν τῆς ὑπὲρ τοῦ Λέοντος· διότι πλὴν ὑψέλου τινος συνταγματάρχου τῶν θωρακοφόρων, παρακολουθούντος ἐνίοτε αὐτὴν κατὰ τὸν περίπατον, οὐδεὶς οὐδέποτε ἠτένισεν εἰς αὐτὴν ἐρωτικῶς.

Καὶ ὁμῶς ἡ Κλημεντίνα ἦτο λίαν εὐμορφος κόρη οὐ μόνον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἢ τῆς οἰκογενείας Ῥενάλτου ἢ τῆς πολίχνης ἐν ἣ κατῴκει. Αἱ ἐπαρχίαι εἰνέ πως ὀλιγαρκεῖς καὶ εὐκόλως διαφημίζουσι γυναῖκάς τινὰ ὡς εὐμορφον ἢ ἄνδρα τινὰ ὡς μέγαν, καὶ μάλιστα εἰς τύχῳσι ὀλιγώτερον πλούσιαι. ἢ ὥστε νὰ ἔχωσι πολλὰς ἀπαιτήσεις. Μόνον ἐν ταῖς πρωτευούσαις ἀξιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ θαυμάζωσι τὴν ἀπόλυτον ἄξιν. Ἐκουσάποτε τὸν δήμαρχον χωρίου τινός, λέγοντα ἑλαζονικῶς πως· «Ὁμολογήσκατε ὅτι ἡ ὑπηρετρίξ μου ἡ Αἰκατερίνα εἶνε πολὺ εὐμορφος ἀνεκλόγως ἐνὸς δήμου ἑξακοσίων ψυχῶν!» Ἡ Κλημεντίνα ἦτο ἀρκούντως καλὴ ὥστε νὰ θαυμάζηται ἐν πόλει κατοικοῦμένη ὑπὸ ὀκτακοσίων χιλιάδων ψυχῶν. Φαντάσθητε μικρὰν κρεόλην ξανθὴν, μελανῶπιν, ἔχουσαν χρῶμα μελαγχροινὸν καὶ λαμπροὺς ὀδόντας. Τὸ σῶμά της ἦτο στρογγύλον καὶ εὐκαμπτον ὡς σχοῖνος. Ὅποιος δὲ μικρὰς καὶ γλαφυρὰς χεῖρας εἶχε, καὶ ὁποίους κομψοὺς καὶ καμαρωτοὺς ἀνδαιλουσίους πόδας! Τὰ βλέμματά της ἦσαν ὡς μειδιάματα καὶ τοῦ σώματός της αἱ κινήσεις ὡς θωπεῖαι. Πρόσθετες δ' ὅτι οὔτε ἀνέητος ἦτο οὔτε δειλὴ, οὐδ' ἀγνοοῦσα τὰ πάντα, ὡς τὰ ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἐκπαιδευό-



μὴνα κοράσια. Τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς ἤρξατο ἡ μήτηρ της, συνεπλήρωσαν δὲ δύο ἢ τρεῖς γηραιοὶ καὶ σεβάσμιοι καθηγηταὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ. Ρενάλτου τοῦ κτεδεμόνου της. Εἶχε δὲ τὸ πνεῦμα εὐθὲς καὶ τὴν κεφαλήν μεστήν γνώσεων. Ἀλλὰ δὲν μοι λέγετε διατί διηγοῦμαι τὰ κατ' αὐτὴν μεταχειριζόμενος χρόνους περὶ πηλμένους, ἐν ᾧ, χάρις τῷ Θεῷ, ζῇ ἔτι καὶ οὐδεμίαν τῶν τελειότητων αὐτῆς ἀπώλετο.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

*Ἀνοίγονται τὰ κιβώτια ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων.*

Περὶ τὴν δεκάτην δὲ ὥραν τῆς νυκτός ἡ κυρία Βιργινία Σαρμπούκκου εἶπεν ὅτι εἶνε ὥρα νὰ σκεφθῶσι καὶ περὶ τῆς ἀναχωρήσεως· ἔζων δ' αἱ γυναῖκες αὗται μετὰ μοναχτικῆς ἀκριθείας καὶ τάξεως. Καὶ ὁ μὲν Λέων διαμαρτυρήθη, ἡ δὲ Κλημεντίνα ὑπήκουσε μὲν, ἀλλὰ καὶ δι' ἐλαφροῦ μορμασμοῦ ἐξεδήλωσε τὴν διαθεσὴν της. Ἦδη ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἦτο ἀνοικτὴ καὶ ἡ γηραιὰ παρθένος μετέβη εἰς τὸν ἀντιθάλαμον καὶ ἔλαβε τὸν ἐπενδύτην της, ὅτε ὁ μηχανικὸς ἀνεφώνησεν αἴφνης·

«Βέβαια δὲν θάναχωρήσετε πρὶν με βοηθήσετε νὰ νοίξω τὰ κιβώτιά μου! Τὴν χάριν ταύτην σὺς ζητῶ καλὴ μου κυρία Σαρμπούκκου!»

Ἡ σεβάσμία κόρη ἔστη· καὶ ἡ μὲν ἔξις τὴν προέτρεπε νὰ πέλθῃ, ἡ δὲ φιλοφροσύνη τῇ συνεβούλευε νὰ μείνῃ, κόκκος δὲ περιεργίας ἐκλινε τὴν πλάστιγγα.

«Ὅποια εὐτυχία!» εἶπεν ἡ Κλημεντίνα, κρεμῶσα αὐτὴς τὸν ἐπενδύτην τῆς θείας της.

Ἡ κυρία Ρενάλτου δὲν εἰζουρεν ἔτι ποῦ εἶχον τεθῇ αἱ ἀποσκευαὶ τοῦ Λέοντος· ἀλλ' ἡ κυρὰ Γοθὺ ἐλθοῦσα εἶπεν ὅτι τὰ πάντα ἔκειντο φέρδην μίγδην ἐν τῷ μαγικῷ ἐργαστηρίῳ, μέχρις οὗ ὁ κύριος Λέων παραγγείλῃ τί ἤθελε νὰ φέρωσιν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Πᾶσα δ' ἡ ὁμήγουρις λαβοῦσα τότε λυχνίας καὶ λαμπάδας μετέβη εἰς εὐρεῖαν αἴθουσαν τοῦ ἰσογείου, ἐνθα αἱ κάμιναι, αἱ σικύαι, τὰ φυσικὰ ὄργανα, τὰ κιβώτια, οἱ ὁδοιπορικοὶ σάκκοι, αἱ χάρτιναι πιλοθῆκαι καὶ ἡ περιβόητος ἀτμομηχανὴ ἀπετέλουν συγκεχυμένον ἄμα δὲ καὶ χάριεν θέαμα. Τὸ δὲ φῶς ἐπέδρα ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν πραγμάτων τούτων ὡς ἐπὶ τινῶν εἰκόνων τῆς ὀλλανδικῆς σχολῆς. Διολισθαίνον διὰ τῶν χονδρῶν καὶ κιτρίνων κυλίνδρων τῆς ἡλεκτρικῆς μηχανῆς καὶ ἀντανakλώμενον ἔπειτα ἐπὶ τῶν ἐκ λεπτῆς ὑάλου λεπτῶν καὶ μακρῶν χηρικῶν λαγήτων, προσέκρουεν ἐπὶ δύο ἀργυρῶν ἀνταυγιαστήρων καὶ κατὰ τὴν διέξασίν του ἵστατο ὀλίγον ἐπὶ μεγαλοπρεποῦς βαρομέτρου τοῦ Φορτίνου. Οἱ κύριοι Ρενάλτου καὶ οἱ φίλοι τῶν ἱστάμενοι ἐν χορῷ μετὰ τῶν ἀποσκευῶν, τινὲς μὲν καθήμενοι, τινὲς δὲ ὄρθιοι, οὗτος μὲν ὀπλισμένος διὰ λυχνίας ἐκεῖ-

νος δὲ διὰ λαμπρότης, ἐπηύξανον τὴν γραφικότητα τῆς σκηνῆς ταύτης.

Ὁ Λέων ἔχων ὀρθοὺς κλειδίον ἤνοιγε τὰ κιβώτια καθ' ἕκαστον. Ἡ δὲ Κλημεντίνη καθήμενη ἀντικρὺ τοῦ ἐπὶ μεγάλης θήκης ἐπιμήκους παρετήρει μετὰ πολλῆς προσοχῆς, τὸ δὲ βλέμμα τῆς ἀγάπην μᾶλλον ἢ περιεργίαν ἐξεδήλου. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐξεχώρισαν δύο μέγιστα τετράγωνα κιβώτια περιέχοντα δείγματα ὀρυκτολογικά, ἔπειτα δὲ ἤρξαντο ἐπιθεωροῦντες παντοῖα πολύτιμα πράγματα, ἥτινα ὁ μηχανικός εἶχε μεταξὺ τῶν λινῶν τοῦ καὶ τῶν ἐνδυμάτων του. Ὁσμή εὐάρεστος ῥωσικοῦ δέρματος, τεύου, κηπνοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἀρώματος ῥόδων, κατέκλυσε μετ' οὐ πολὺ τὸ χημεῖον. Ὁ Λέων ἔφερεν ὀλίγον τι ἐκ πάντων κατὰ τὸ ἔθος τῶν πλουσίων περιηγητῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἐν τῇ πατρίδι οἰκογένειαν καὶ πολλοὺς φίλους. Ἐξέθηκεν ἔπειτα ἀσιατικὰ ὑφάσματα, ἀργυροὺς ναργυλέδες περσικοὺς, κιβώτια τσίου, σερμπέτια ἐκ ῥοδοστάγματος, πολύτιμα ἀρώματα, χρυσοῦφαντα ὑφάσματα τῆς Ταργιόκης, ὅπλα ἀρχαῖα, ἀργυρᾶ σκεύη τῆς τραπέζης πεποικιλμένα διὰ μέλανος ἐγκαύσματος ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τῆς Τούλας, κοσμήματα λιθοκόλλητα κατὰ τὸν ῥωσικὸν τρόπον, φέλλια τοῦ Κικυλάσου, περιδέραια ἐκ γαλακτέχρου ἡλέκτρου, καὶ σάκκον δερμάτινον πλήρη καλαίδος ὡς τὸν πωλούμενον κατὰ τὴν πανήγυριν τὴν ἐν Νισνὶ Νοβογορόδ. Ἐκαστον τῶν πραγμάτων τούτων διήρχετο ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα μεταξὺ ἐρωτήσεων, δισκαφήσεων καὶ παρατηρήσεων. Πάντες δ' οἱ ἐκεῖ παρόντες ἔλαβον τὰ δῶρά των ἐν συναυλίᾳ εὐγενῶν ἀποποιήσεων, φιλικῶν ἐνστάσεων καὶ εὐχαριστιῶν κατὰ πάντας τοὺς τόνους τῆς μουσικῆς. Περιστὸν δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ πλείονος λόγου ἄξιον μέρος ἔλαχε τῇ Κλημεντίνῃ, ἥτις ὅμως δὲν ἀνέμεινε νὰ τὴν προκαλέσῃ νὰ τα λάβῃ, διότι ὡς ἦσαν τὰ πράγματα, πάντα τὰ εἰς αὐτὴν προωρισμένα δῶρα ἐθεωροῦντο περιλαμβανόμενα ἐν τῇ νυμφικῇ δωρεᾷ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐμελλον νὰ ἐξέλθῃσι τῆς οἰκογενείας καὶ γὰρ παλλοτριωθῶσιν. Ὁ Λέων ἔφερεν εἰς τὸν πατέρα του κοιτώνιτην εὐμορφώτατον ἐξ ὑφάσματος χρυσοῦφάντου, ἀρχαῖά τινα βιβλία εὑρεθέντα ἐν Μόσχᾳ, χάρισεσάν τινα εἰκόνα τοῦ γάλλου ζωγράφου Γρέζε ἀποπλανηθεῖσαν τίς οἶδε ποίᾳ τινὶ μοίρᾳ καὶ καταντήσασαν ἐν ῥωσικῷ τινὶ παλαιαπωλείᾳ, δύο λαμπρότατα δείγματα κρυστάλλου καὶ τὴν ῥάβδον τοῦ Οὐμβόλδου.

«Βλέπετε, εἶπεν ὁ Λέων δίδων εἰς τὸν πατέρα του τὸ ἱστορικὸν τοῦτο κειμήλιον, ὅτι τὸ ὑστερόγραφον τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς σας δὲν ἔπασεν εἰς τὸ νερόν».

Ὁ γηραιὸς καθηγητὴς λαβὼν τὰ δῶρον μετὰ προφανοῦς συγκινήσεως εἶπεν εἰς τὸν υἱόν του.

«Οὐδέποτε θὰ μεταχειρισθῶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν ὁποῖαν ἐκράτησεν ὁ Ναπολέων τῆς ἐπιστήμης. Καὶ τί θὰ ἔλεγον οἱ ἄνθρωποι βλέποντες ἐμὲ ἀπλοῦν γηραιὸν λοχίαν τῆς ἐπιστήμης, τολμῶντα νὰ περιδιαβάξῃ εἰς τὸ δά-



τος μετὰ τῆς ῥάβδου ταύτης; Καὶ ποῦ εἶνε καὶ συλλογαί; Δὲν εἰσπόμενες νά γοράσῃς τίποτε; Ἐπωλήθησαν ἀκριδὰ;

— Δὲν τὰς ἐπώλησαν, εἶπεν ὁ Λέων. Ὅλοι κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βερολίνου. Ἀλλ' ἐγὼ προθυμούμενος νά σὰς εὐχαριστήσω ἔγινα αἰτία νά με κλέψουν καὶ διὰ τρόπου λίαν πικραδύζου. Ἐπὶ αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς μου ὤμίλησα εἰς τὸν συνοδευόντά με ὑπηρέτην περὶ τῆς ἐπιθυμίας σὰς. Οὗτος δὲ μεθ' ἔρχου μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι Ἰουδαῖός τις παλαιοπώλης φίλος τοῦ ὀνόματι Ῥίττερ εἶχε πρὸς πώλησιν ὀραζύτατον ἀνατομικὸν σκεῦσμα κτήμας ἄλλοτε τοῦ Οὐμβρόλδου. Τρέχω εὐθὺς εἰς τοῦ Ἰουδαίου, ἐξετάζω τὴν μομίαν, διότι μομία ἦτο τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, καὶ ἄνευ τινὸς συμφωνίας μετρῶ ὅσα μ' ἐξήτησεν ὁ πωλητής. Ἀλλὰ τὴν ἐπιρῶσαν φίλος τις τοῦ Οὐμβρόλδου, ὁ καθηγητὴς Χίρζ μοὶ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ἐκείνου ῥάκου, ὅπερ δεκαετίαν ὅλην ἐσύρετο ἀπὸ παλαιοπωλείου εἰς παλαιοπωλεῖον, οὐδέποτε δὲ ὑπῆρξε κτήμας τοῦ Οὐμβρόλδου. Ποῦ 'ς τὴν εὐχὴν τὸ ἐτρέπωσεν ἡ κυρά Γοθώ; Ἀ, ἡ κυρία Κλημεντίνα κέθηται ἐπάνω.

Καὶ ἡ μὲν Κλημεντίνα ἠθέλησε νά ἐγερθῇ, ἀλλ' ὁ Λέων τῇ εἶπε νά μείνῃ.

Ἄ"Ερχομεν καιρόν, εἶπε, νά ἴδωμεν τὸ παμπάλαιον τοῦτο πρᾶγμα, καὶ εἰπειτα μαντεύετε καὶ ὑμεῖς ὅτι δὲν εἶνε εὐάρεστον θέαμα. Ἴδου ἡ ἱστορία, ἣν μοὶ διηγήθη ὁ γηραιὸς Χίρζ, ὑποσχόμενος νά μοι ἐξαποστείλῃ ἀντίγραφον περιεργοτάτου τινὸς ὑπομνήματος περὶ τούτου. Μὴ φύγητε σὰς παρκαλῶ, ἀγαπητή μοι κυρία Σαμπούκου. Ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν θά σὰς διηγηθῶ εἶνε στρατιωτικὴ ἄρα καὶ ἐπιστημονικὴ μυθιστορία σύντομος. Καὶ ἀφ' οὗ σὰς διηγηθῶ τὰς συμφορὰς τῆς μομίας θά τὴν ἴδωμεν καὶ αὐτήν.

— Ἀλλὰ σύ, φίλε μου, ἀνεφώνησεν ὁ ἀρχιτέκτων Ὠδρέτης, θά μας διηγηθῇς τὴν μυθιστορίαν τῆς μομίας. Ἀλλὰ πολὺ ἀργά, ἀγαπητέ μοι Λέον, διότι ὁ Θεόφιλος Γωτιέρος σὲ προέλαβε δημοσιεύσας *Μομίας μυθιστορίαν* ἐν παραρτήματι τοῦ *Μηνέτορος* καὶ εἶνε γνωστὴ τοῖς πᾶσιν ἡ αἰγυπτιακὴ ἱστορία σου;

— Ὅσον εἶνε αἰγυπτιακὴ ἡ ἱστορία συμπαλίτου τινὸς ἡμῶν, ἄλλο τόσον εἶνε αἰγυπτιακὴ καὶ ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν θά σὰς διηγηθῶ, εἶπεν ὁ Λέων. Ἐδῶ εἶνε παρὼν ὁ ἀγαπητὸς ἱατρὸς κύριος Μαρτοῦ καὶ θά εἰξεύρῃ τὸ ὄνομα τοῦ καθηγητοῦ Ἰωάννου Μάιζερ τοῦ ἐκ Δανσίκης, ὅστις ἔζη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος, καὶ νομίζω τὰ τελευταῖα συγγράμματά του ἐξεδόθησαν τῷ 1824 ἢ 1825.

— Τῷ 1823, εἶπεν ὁ ἱατρὸς Μαρτοῦ. Ὁ Μάιζερ εἶνε ἐκ τῶν ἐπιστημόνων τῶν τιμώντων τὰ μάλιστα τὴν Γερμανίαν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δεινῶν πολέμων, τῶν καθαιματουόντων τὴν πατρίδα του, ἐξυκολούθησε τὰς ἐργασίας καὶ τὰ πειράματα τοῦ Λεβεγκόν, τοῦ Βάνερ, τοῦ Νέδαμ, τοῦ Φονπλάνα καὶ τοῦ Σπαλανζάνη περὶ τῶν ἀναβιούντων ζώων. Ἡ ἱατρικὴ ἡμῶν σχολὴ τιμᾷ αὐ-

τὸν ἀνκκηρύττουσιν ὡς ἓν τῶν πατέρων τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης τῆς βιολογίας.

— Παναγία μου! τί σιγχαμένα ὀνόματα, ἀνεφώνησεν ἡ κ. Σαρπούκκου. Ὑποφέρεται· νὰ κρατοῦν τοιαύτην ὥραν τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ τοὺς κάμουν νὰκούουν γερμανικά!

— Μὴ ἀκοίετε θεῖα μου τὰ σιγχαμένα ὀνόματα, εἶπεν ἡ Κλημεντῖνα πειρωμένη νὰ τὴν καταπραΰνῃ· φυλάξατε τὴν ὁρεξίν σας διὰ τὴν μυθιστορίαν, διότι μυθιστορία ὑπάρχει ἐδῶ.

— Καὶ φοβερὰ, προσέθηκεν ὁ Λέων. Διότι μάθετε ὅτι ἡ Κλημεντῖνα καθήκει ἐπὶ θύματος ἀνθρωπίνου, θυσιασθέντος εἰς τὴν ἐπιστήμην ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Μάιζερ.

Διὰ μιᾶς ἡ Κλημεντῖνα ἀνηγέρθη, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν ἑδραν ἣν τῇ ἑδωκεν ὁ μνηστήρ της, καθήσας αὐτὸς εἰς τὴν θέσιν τῆς μνηστῆς του. Οἱ δ' ἀκροαταὶ τοῦ φοβούμενοι μήπως ἡ μυθιστορία τοῦ Λέοντος εἶνε πολύτομος, κατέλαβον θέσεις περὶ αὐτοῦ τινὲς μὲν ἐπὶ κιβωτίων, τινὲς δὲ ἐπὶ ἑδρῶν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

*Τὸ ἔγκλημα τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ Μάιζερ.*

«Κυρίαί, εἶπεν ὁ Λέων, ὁ καθηγητῆς Μάιζερ δὲν ἦτό τις κοινὸς κακοῦργος· ἦτο ἀνὴρ ἀφιερωμένος εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐφόνευσεν δὲ τὸν γάλλον συνταγματάρχην, ὅστις τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναπαύεται ὑπὸ τὰς πτυχὰς τοῦ ἐπενδύτου μου, πρῶτον μὲν ἵνα τῷ διαφυλάξῃ τὴν ζωὴν, καὶ δεύτερον ἵνα διευκρινήσῃ ζήτημα ὅπερ συμφέρει καὶ εἰς ὑμᾶς τὰ μέγιστα. Ἡ διάρκειά της ἐπὶ γῆς ὑπάρξεως ἡμῶν εἶνε ἀπείρως βραχυτάτη. Τοῦτο βεβαίως οὐδεὶς νοῦν ἔχων θὰ δυνήθῃ νὰ ἀμφισβητήσῃ. Ἐὰν δὲ εἰπώμεν ὅτι πρὶν ἢ παρέλθωσιν ἑκκτὸν ἔτη οὐδεὶς ἡμῶν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ συνηγμένων ἐννέα ἢ δέκα θὰ κατοικῇ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς! Λυπηρότατον τῷ ὄντι!»

Καὶ ἡ μὲν κ. Σαρπούκκου ταῦτ' ἀκούσασα ἐστέναξεν ἐκ βαθέων, ὁ δὲ Λέων ἐξηκολούθησε λέγων·

«Οἱμοὶ! κυρία Βιργινία, καὶ ἐγὼ πολλάκις ἐστέναξα συλλογιζόμενος τὴν θλιθερὰν ταύτην ἀνάγκην. Ἔχετε ἀνεψιὸν τὴν εὐμορφοτάτην καὶ ἐρασμιωτάτην παῖδων τῶν ἐπὶ γῆς ἀνεψιῶν, καὶ ἡ θεὰ τοῦ θελκτικοῦ προσώπου της πληροὶ ἀγαλλιάσεως τὴν καρδίαν σας. Ἀλλ' ἐπιθυμεῖτε καὶ τι πλεόν καὶ θὰ εὐχαριστηθῇτε μόνον ὅταν καμαρώσετε τρέχοντας τοὺς μικροὺς ἀνεψιούς σας. Καὶ θὰ τοὺς καμαρώσετε, εἴμαι βέβαιος. Ἀλλ' ὅμως θὰ ἴδῃτε τὰ τέκνα τῶν; Ἀμφίβολον. Τὰ ἐγγόνιά των; Ἀδύνατον. Περὶ δὲ τῆς δεκάτης, εἰκοστῆς, τριακοστῆς γενεᾶς οὐδ' ὀφείλομεν καὶ νὰ σκεπτόμεθα. Καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν



αἱ σκεπτόμενοι περὶ τούτου. Δὲν ὑπάρχει δὲ θνητὸς μὴ εἰπὼν ἔπαξ τοῦλάχιστον: Ἄς ἦτο δυνατόν νάναζήσω μετὰ διακόσια ἔτη! » Καὶ οὗτος μὲν ἐπεθύμει νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν γῆν νὰ μάθῃ εἰδήσεις περὶ τῆς οἰκογενείας του, ἐκεῖνος δὲ περὶ τῆς δυναστείας του. Ὁ μὲν φιλόσοφος εἶνε περίεργος νὰ ἴδῃ ἔάν αἱ ιδέαι του ἐκαρποφόρησαν, ὁ δὲ πολιτικὸς ἔάν τὸ κόμμα του ὑπερίσχυε, ὁ δὲ φυλάργυρος ἔάν οἱ κληρονόμοι του κατεσπατάλησαν τὸ ἔχειν του, ὁ δ' ἀπλοῦς κτηματίας ἔάν τὰ δένδρα του πύξήθησαν. Οὐδεὶς ἀδιαφορεῖ περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ προσορισμοῦ τοῦ κόσμου τούτου, ὃν καλπάζοντες διερχόμεθα ἀνεπιστρεπταὶ δι' ὀλίγων ἐτῶν. Πόσοι ἐφθόνησαν τὴν τύχην τοῦ Ἐπιμενίδου, ὅστις ἀποκοιμηθεὶς ἐν σπηλαίῳ, καὶ ἀνοίξας ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε τὸν κόσμον γηράσκοντα!

» Λοιπὸν, κυρία μου, ὁ καθηγητὴς Μάξερ ἀνὴρ ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων τοῦ κατ' ἡμᾶς αἰῶνος, ἐπίστευεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη δύναται νὰ ἀποκοιμήσῃ ζωντανόν τι ὄν, καὶ ἔπειτα νὰ το ἀφυπνίσῃ μετ' ἀόριστον ἀριθμὸν ἐτῶν, ὃ ἐστὶ νὰ στήσῃ πᾶσας τὰς λειτουργίας τοῦ σώματος, νὰ ἀναστείλῃ τὴν ζωὴν, νὰ παλλάξῃ τὸ σῶμα ἀπὸ πάσης ἐπηρείας τοῦ χρόνου ἐπὶ ἓνα ἢ δύο αἰῶνας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ το ἀναστήσῃ.

— Ἦτο λοιπὸν τρελός; ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Ρενάλτου.

— Δὲν δύναμαι νὰ σας ἐγγυηθῶ περὶ τούτου. Ἀλλ' ὅμως εἶχεν ἰδίως δοξασίας περὶ τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου τοῦ κινουμένου τὰ ἐμφυχα ὄντα. Ἐνθυμεῖσθε, καλὴ μου μητέρα, ὅτε εἴσθε κοράσιον, τί ἠσθάνθητε ὅτε πρῶτον σας ἐδειξεν τὸν μηχανισμόν κινουμένου ὥρολογίου. Ἐπιστεύσατε ὅτι ἐνυπῆρχεν ἐν τῷ ὥρολογίῳ ζωῦριόν τι ἀεικίνητον, καταγινόμενον εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τὴν ἡμέραν εἰς τὴν περιστροφὴν τῶν δεικτῶν. Καὶ ἂν μὲν οἱ δεικταὶ δὲν ἐκινουντο ἐλέγετε: ἀέφωρθε τὸ ζωῦριον», ἐν ᾧ ἔως εἶχε μόνον ἀποκοιμηθῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα σας ἐξήγησαν ὅτι τὸ ὥρολόγιον περιέχει σύνολον ὀργάνων ἐντέχνως προσηρμοσμένων καὶ καλῶς δι' ἐλακίου κεχρισμένων ἄτινα ἐκινουντο ἀφ' ἐκυτῶν ἀρμονικώτατα. Ἐάν τυχαίως ἐλακτήριόν τι θραυσθῇ, ἔάν τροχὸς τις συντριβῇ, ἔάν κόκκος χόματος παρεισδύσῃ μεταξὺ δύο τεμαχίων τῆς μηχανῆς, τὸ ὥρολόγιον δὲν κινεῖται πλέον, καὶ τὰ παιδία οὐχὶ ἄνευ λόγου ἀνακράζουσι: «Τὸ ζωῦριον ἐφώρησε!» Ἀλλ' ὑποθέσωμεν ὥρολόγιόν τι στερεόν, ἄριστα κατασκευασμένον καὶ κατὰ πάντα ὑγιές, ὅπερ θμως ἴσταιται διότι τὰ ὄργανά του δὲν κινουνται, διότι δὲν εἶνε κεχρισμένον δι' ἐλακίου. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην τὸ ζωῦριον δὲν ἐφώρησεν ἄρκει μόνον ὀλίγον ἐλακίον καὶ θάφρυπνισθῇ.

» Ἰδοὺ ἐξάρετον ἀγγλικὸν χρονόμετρον κινούμενον δεκαπέντε κατὰ συνέχειαν ἡμέρας χωρὶς νὰ χορδισθῇ. Προχθές τὸ ἐχόρδισα, ἔχει λοιπὸν δεκατρεῖς ἔτι ἡμέρας νὰ ζήσῃ. Ἐάν το ῥίψω κατὰ γῆς, ἔάν θραύσω τὸ μέγα ἐλακτήριον καλὴν νύκτα σας, θὰ φανεύσω τὸ ζωῦριον. Ἀλλ' ἔάν ὑποτεθῇ ὅτι, χωρὶς νὰ θραύσωμεν τίποτε, εὐρίσκεται τρόπος νὰ φαιρέσωμεν ἢ νὰ ξηράνω-



μεν τὸ λεπτότατον ἔλαιον δι' οὗ τὰ ὄργανα τοῦ ὡρολογίου διολισθαίνουσιν ἐπ' ἀλλήλα, τὸ ζωύριον θὰ φορήτῃ· οὐχί, ἀλλὰ θαποκοιμηθῇ. Καὶ ἀποδείξει εἶνε ὅτι ἐὰν κλείσω τὸ ὡρολόγιόν μου τοῦτο ἐντὸς συρταρίου, καὶ τὸ ἀφῆσω ἐκεῖ εἰκοσιπάντε ὅλα ἔτη, καὶ ἐὰν μετὰ τὸ τέταρτον τοῦτο τοῦ αἰῶνος ἐνστάξω μίαν σταγόναν ἔλαιου, τὰ ὄργανα θὰ ἐπαναλάθωσι τὸν δρόμον των. Ὁ δὲ χρόνος διήλθε χωρὶς νὰ γηράσῃ τὸ κοιμώμενον ζωύριον· θὰ κινῆται δὲ ἡμέρας δεκατρεῖς ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀφυπνίσθη.

Ἐκτὸς τὴν δοξασίαν τοῦ καθηγητοῦ Μάιζερ πάντες τὰ ἐμφυχὰ εἶνε ὡρολόγια, ἥτοι ὀργανισμοὶ κινούμενοι, ἀναπνέοντες, τρεφόμενοι καὶ ἀναβιοῦντες, ἀρκεῖ μόνον τὰ ὄργανά των νὰ εἶνε ἀβλαβῆ καὶ καταλλήλως δι' ἔλαιου κεχρισμένα. Τὸ ἐν τῷ ὡρολογίῳ ἔλαιον ἀντικαθίσταται ἐν τῷ ἐμφύχῳ ζῶν διὰ μεγίστης ποσότητος ὕδατος. Ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, λόγου χάριν, τὸ ὕδωρ παρέχει τὰ τέσσαρα περίπου πέμπτα τοῦ ὅλου βάρους τοῦ σώματος. Δοθέντες δὲ συνταγματάρχου τινὸς ἔχοντος βάρος ἑκατὸν πενήκοντα λίτρων, ἐκ τῶν λίτρων τούτων τριάκοντα μὲν εἶνε συνταγματάρχης, ἑκατὸν εἴκοσι δὲ ὕδωρ. Τοῦτο δ' ἀπεδείχθη διὰ πλείστων ὅσων πειραμάτων. Λέγω δὲ συνταγματάρχην ὡς θὰ ἔλεγον καὶ βασιλέα, διότι πάντες οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἴσοι ἐνώπιον τῆς ἀνκλύσεως. Ἦτο δὲ ὁ καθηγητῆς Μάιζερ πεπεισμένος, ὡς πάντες οἱ ἐπιστήμονες, ὅτι θρύων τις τὴν κεφαλὴν τοῦ συνταγματάρχου, ἢ διατρυπῶν τὴν καρδίαν του εἴτε διατρυπῶν τὴν σπονδυλικὴν αὐτοῦ στήλην, φονεύει οὕτω πως τὸ ζωύριον, καθότι ὁ ἐγκέφαλος, ἡ καρδία, ὁ νωτιαῖος μυελὸς εἶνε ἐλατήρια ἀπαραίτητα, ὧν ἄνευ ἡ μηχανὴ δὲν κινεῖται. Ἀλλ' ὡσαύτως ἐπίστευεν ὅτι ἀρχειροῦντες ἐξήκοντα λίτρας ὕδατος ἀπὸ ἀνθρώπου τινὸς ζῶντος, ἀποκοιμίζομεν τὸ ζωύριον, ἀλλὰ δὲν τὸ φονεύομεν. Καὶ ὅτι συνταγματάρχης τις ἀποξεραινόμενος μετὰ προσοχῆς, δύναται νὰ διατηρηθῇ ἑκατὸν ἔτη, ἔπειτα δὲ νὰ ἀναζήσῃ, ἀφ' οὗ τῷ ἐνστάξῃ σταγόναν ἔλαιου ἢ ἄλλαις λέξεσιν, ἀφ' οὗ τῷ ἀποδώσῃ τὰς ἐξήκοντα λίτρας τοῦ ὕδατος ὅπερ τὸν ἀφῆρεσαν, ὧν ἄνευ ἡ ἀνθρωπίνη μηχανὴ δὲν κινεῖται.

Ἡ γνώμη δ' αὕτη ἦτις καὶ εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς ἐμὲ φάνεταί μὲν ἀπαράδεκτος, ἀλλὰ δὲν ἀπορρίπτεται καθόλου ὑπὸ τοῦ φίλου ἡμῶν δόκτωρος Μαρτοῦ, ἐθεμελιόυτο ἐπὶ σειρᾷ ὅλης αὐθεντικῶν παρατηρήσεων, ἃς καὶ ὁ τυχὼν ἄνθρωπος δύναται σήμερον νὰ ἐξελέγῃ. Ὑπάρχουσι δὴλα δὴ ζῶα ἀναβιοῦντα· τούτου δὲ οὐδὲν βεβαιώτερον καὶ μέλλον ἀποδεδειγμένον. Ὁ Μάιζερ μετὰ τὴν ἀβέβην Σπαλκνζάνην καὶ πολλοὺς ἄλλους, συνῆγεν ἐν τῇ ὑδρορρόῃ τῆς στέγης του μικροῦς ἀπεξηραμένους ἐγγέλους, θραυσμένους ὡς ὕαλος καὶ τοὺς ἀνεξωροῦναι ἐμβαπτίζων αὐτοὺς ἐν τῇ ὕδατι. Ἡ δύναμις δὲ τοῦ ἀναγενναῖσθαι δὲν εἶνε προνόμιον ἑνὸς μόνου εἶδους, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ζῶων. Ταιαῦτα δὲ εἶνε τὰ περίσπρυφα, τὰ ἐγγελλίδια, ἥτοι τὰ νηματοειδῆ σκιολήκια τοῦ ὄξους, τοῦ βορβορίου, τῆς ἐφθαρμένης κόλλας, τοῦ ὑπὸ ἐρυσίθης βεβλαμμένου σίτου, τὰ τροχοφόρα, ἥτοι μικρά τινα



καρδιίδες, όστρκοφόροι έχουσαι νευρικόν σύστημα τέλειον, εγκέφαλον διακεκριμένον, ένα ή δύο όφθαλμούς κατὰ τὰ γένη, κρυσταλλώδη φακόν και όπτικόν νεύρον, βραδυπόδα ήτοι μικραί τινες άράχνηι έξάποδες και όκτάποδες, διακεκριμένον έχουσαι τὸ γένος, έντόςθια τέλεια, στόμα, δύο όφθαλμούς, νευρικόν σύστημα διακεκριμένον και μυϊκόν λίαν άνεπτυγμένον· ταύτα δέ πάντα θνήσκουσι και άναβιούσι δεκάκις και δεκαπεντάκις κατὰ συνέχειαν κατὰ βούλησιν τοῦ φυσιοδίφου. 'Αποξηραίνομεν έν τροχοφόρον; καληνύκτας! τὸ βρέχομεν, καλημέρα σας! Τὸ πᾶν συνίσταται εἰς τὸ νᾶ τι προσέχη τις ότε εἶνε άπεξηραμένον. 'Εννοεῖτε δέ ότι εάν έθραύετο μόνον ή κεφαλή δέν θα ήδύνατο νά τάναστήτη ούχι σταγών ύδατος, άλλ' οὔτε ποταμός, οὔδ' αὐτός ό 'Ωκεανός.

Τὸ δέ θαυμαστόν εἶνε τοῦτο, ότι ζῶον όπερ δέν ζῇ πλέον τοῦ έτους, ως π. χ. τὸ έγχελίδιον τῆς έρυσίδης, δύναται νά μείνη εἰκοσιοκτὼ ὅλα έτη άθάνατον εάν άποξηρανθῇ. 'Ο Νέδαμ. εἶχε συλλέξει τινά τῶ 1743 και τα έδωκεν εἰς τὸν Μαρτίνον Φόλκερ, όστις τὰ έδωκεν εἰς τὸν Βάκερ, και τὰ τοσούτου λόγου αξία ταύτα ζωῦφικ άνεβίωσαν τῶ 1771. 'Απήλαυσαν τῆς σπανιωτάτης εύφροσύνης νά συζῶσι μετὰ τῆς εἰκοστῆς ὀγδόης γενεᾶς αὐτῶν. 'Εάν άνθρωπος τις έβλεπε τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην αὐτοῦ γενεᾶν, δέν θα ήτο τῶ ὄντι ευδαιμονέστατος πάππος; Οὔχι ήττον αξιον λόγου εἶνε ότι τὰ άποξηραινόμενα ζῶα έχουσι τὴν ζωὴν τραχυτέραν τῶν άλλων. 'Εάν αἴφνης ή θερμοκρασία ταπεινωθῇ έν τῶ χημείῳ τούτῳ, έν ᾧ εἴμεθα συνηγμένοι, κατὰ τριάκοντα βαθμούς, θα πάθωμεν πάντες στηθικόν κατάρρουν, εάν δ' ύψωθῇ έτέρους τούτους βαθμούς, επαπειλούμεθα ὑπὸ έγκεφαλῆς πληθώρας. 'Αλλά ζῶον όμως άπεξηραμένον, ούχι βεβαίως νεκρόν, όπερ θάνεβιώσῃ αὔριον εάν τὸ βρέξω, κατὰφρονεῖ άτιμωρητεῖ τὰς ποικιλίας ένενήκοντα πέντε βαθμῶν και εἰς δεκάτων, ως άπέδειξεν ό Μάιζερ και άλλοι πολλοί.

'Υπολείπεται νῦν νά μάθωμεν εάν ζῶόν τι ανώτερον, ό άνθρωπος παρδείγματος χάριν, εἶνε δυνατόν νάποξηρανθῇ άκινδύνως ως τὰ έγχελίδια και τὰ βραδυπόδα. 'Ο Μάιζερ ήτο πεπεισμένος περὶ τούτου και το έγραφεν εἰς ὅλα τὰ βιβλία του, άλλὰ δέν το άπέδειξε και διὰ πειράματος. Κρίμα, κυρία μου! Διότι πάντες οἱ περίεργοι περὶ τοῦ μέλλοντος, είτε οἱ δυσηρεστημένοι εκ τῆς ζωῆς, είτε ψυχρῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς συγχρόνους των, θα έφύλαττον εκούτους μέχρις έποχῆς ευτυχιστέρως και δέν θα ήκούοντο τότε πλέον αὐτοκτονίαι ένεκα μισανθρωπίας. Οἱ άσθενεῖς ὦν τὴν άσθένειαν ή άμαθῆς τοῦ δεκάτου ένάτου αἰῶνος έπιτήμη διεκήρυξεν ανίατον, δέν θα άτίνασσαν τὸν εγκέφαλόν των, άλλὰ θα παρήγγελλον νά τους άποξηράνωσι, και έν εἰρήνῃ έντός κιβωτίου άναπαυόμενοι θάνέμενον μέχρις οὔ ό ιατρός ήθελεν εύρεῖ τὸ προσήκον εἰς τὸ πάθος των φάρμακον. Οἱ περιφρονούμενοι έρασταί άντί νά πίπτωσιν εἰς τὸν ποταμόν, θα έξηπλοῦντο ὑπὸ τὸν κώδωνα πνευματικῆς άντλίας και μετὰ τριάκοντα έτη θα τους έβλέπομεν νέους, ευμόρφους θριαμβεύοντας,

μυκτηρίζοντας τὸ γῆρας τῶν σκληρῶν ἐρωμένων των καὶ ἀποδίδοντας αὐταῖς τὰ ἴσα, περιφρόνησιν ἀντὶ περιφρονήσεως. Αἱ δὲ κυβερνήσεις, θὰ κκτέλειπον τὴν ῥυπαρὰν καὶ ἀγρίαν συνήθειαν τοῦ ἀποκεφαλίζειν τοὺς κκκούργους. Δὲν θὰ τοὺς ἐνέκλειον ἐν ταῖς εἰρκταῖς, ἐν αἷς διδάσκονται ὅσας κακουργίας δὲν ἐγίνωσκον πρὶν ἢ κκθειρῆσθαι, ἀλλὰ θὰ τοὺς ἀπεξήραινον σωρηδὸν τοῦτον μὲν ἐπὶ ὅσα ἔτη ἐκείνον δὲ ἐπὶ τεσσαράκοντα κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐγκλήματος. Κκὶ ἀντὶ τῶν φυλακῶν θὰ εἴχρμεν ἀπλῆν τινκ ἀποθήκην, καὶ οὔτε ἀποδράσεων φόβος θὰ ὑπῆρχε, οὔτε αἱ πρὸς τροφήν τῶν κκθειργμένων μέγισται δαπάναι, καὶ πλῆθος κκκοδράττων φκτιόλων καὶ εὐρωτικῶντων γεωμήλων θὰπεδίδοντο εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ τόπου.

»Ἰδοὺ, κυρίκι, μικρὸν δεῖγμα τῶν εὐεργεσιῶν, ἧς ὁ Μάικερ ἐνόμισεν ὅτι διέσπειρεν ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, ἐγκαινίζων τὴν ἀποξήρανσιν τοῦ Ἀνθρώπου. Ἐξετέλεσε δὲ τὸ μέγα πείραμά του τῷ 1813 ἀποξηράνας γάλλον τινὰ συνταγματάρχην αἰχμάλωτον, ὡς μοι εἶπον, καὶ εἰς θάνατον κκταδικασθέντα ἐπὶ προδοσίᾳ ὑπὸ παλεμικοῦ συμβουλίου. Δυστυχῶς δὲν ἐπέτυχε τὸ πείραμα, διότι ἐγὼ ἠγόρασκ τὸν συνταγματάρχην καὶ τὴν θήκην του ἀντὶ εὐτελεστῆς τιμῆς ἐκ ῥυπαρωτάτου παλαιοπωλείου τοῦ Βερολίνου.

## ΣΥΜΜΙΚΤΑ

**ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΝ.** — Ὁ ἐν Βαϊμάρη τῆς Γερμανικῆς ἀκάματος ἐρευνητῆς τῶν δημοτικῶν προϊόντων τῶν διαφόρων λαῶν κ. Reinhold Köhler, ἑφορος τῆς αὐτόθι δημοσίας βιβλιοθήκης, ἔστειλεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἡμετέρου Σιλλόγου ἐν ἀποσπάρματι ἀπὸ τινος περιοδικοῦ ἰδίως ἐκτυπωθεῖσαν διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον *Das Räthselmärchen von dem ermordeten Geliebten*. Ἐξετάζει δὲ μετὰ μεγίστης ἀκριβοῆς ἐκεῖνα τῶν δημοτικῶν παραμυθίων ἐν οἷς παρίσταται βασιλὶς ἐρκοθεῖσα πρίγκιπος ἢ ὑπηρέτου, οὗ φονευομένου λαμβάνει τὰ κρύνιον, τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τοὺς ὀδόντας. Καὶ τὸ μὲν κρύνιον μεταχειρίζεται ὡς ποτήριον, ἐκ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν κατασκευάζει δακτύλιον, τοὺς δὲ ὀδόντας παρεμβάλλει ἐν τῷ ὑποδήματι. Εἰς δὲ τὸν βασιλέα προβάλλει αἰνίγμα, ἔχον ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς παραμυθίοις οὕτω:

Τὰ θωρεῖς φορῶ,  
τὰ μασσεῖς πατῶ,  
νοῦ κρατῶ καὶ πίνω,  
ἀν τῷδ' ἔρης τ' εἶνε 'καίνο;

Ἄν ἐντὸς ὁρισμένου χρόνου δὲν λύσῃ ὁ βασιλεὺς τὸ αἰνίγμα θὰ φονευθῇ, ἀν δὲ τὸ λύσῃ θὰ πάθῃ ἡ βασίλισσα. Μετὰ πολλοὺς δὲ μόχθους κατορθώνει